Redacțiunea, Administrațiunea și Tipografia:
BRAȘOVU, piața mare Nr 22.
Scrisori nefrancate nu se primescu. Manuscripte nu se retrimitu!
Birourile de anunciuri,
Brașovu, piața mare Nr. 22.
Inserate mai primescu în Viena *Rudolf Mosse, Haasenstein & Vogler (Oto Maas), Heinrich Schalek, Alois Herndl, M. Dukes, A. Oppelik, J. Danneberg*: în Budapesta: *A. V. Goldberger, Anton Mesei, Eckstein Bernat*; în Frankfurt: *G. L. Daube*; în Hamburg: *A. Steiner*.
Prețul inserțiunilorŭ: o seria garmondu pe o colóna 6 cr. și 30 cr. timbru pentru o publicare. Publicări mai dese după tarifă și învoială.
Reclame pe pagina III-a o seria 10 cr. v. a. séu 30 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANULŬ LII.

„Gazeta" iese în fie-care di
Abonamente pentru Austro-Ungaria
Pe unu anu 12 fl., pe șése luni 6 fl., pe trei luni 3 fl.
Pentru România și străinătate
Pe unu anu 40 franci, pe șése luni 20 franci, pe trei luni 10 franci.
Se prenumeră la tóte oficiele postale din întru și din afară și la dd. colectori.
Abonamentulŭ pentru Brașovŭ:
la administrațiune, piața mare Nr. 22, etagiulŭ I.: pe unŭ anŭ 10 fl., pe șése luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 cr. Cu dusulu în casă: Pe unu anu 12 fl. pe șése luni 6 fl., pe trei luni 3 fl. Unŭ esemplaru 5 cr. v. a. séu 15 bani.
Atâtu abonamentele câtŭ și inserțiunile suntu a se plăti înainte.

Nr. 79. Brașovŭ, Vinerĭ 7 (19) Aprilie 1889.

Nou abonamentŭ

la

„GAZETA TRANSILVANIEI."

Cu 1 Aprilie 1889 st. v. s'a deschisŭ nou abonamentŭ la care invitămŭ pe toțĭ amicii și sprijinitorii foiei nóstre.

Prețulŭ abonamentului:

Pentru Austro-Ungaria: pe trei lunĭ 3 fl., pe șése lunĭ 6 fl., pe unŭ anŭ 12 fl.

Pentru România și străinătate: pe trei lunĭ 10 francĭ, pe șese lunĭ 20 francĭ, pe unŭ anŭ 40 francĭ.

Abonamente la numerele cu data de Duminecă:

Pentru Austro-Ungaria: pe anŭ 2 fl. pe șése lunĭ 1 fl.

Pentru România și străinătate: pe anŭ 8 francĭ., pe șése lunĭ 4 francĭ.

Abonarea se póte face mai ușorŭ și mai repede prin **mandate postale**.

Domnii, carĭ se vorŭ abona din nou, sĕ binevoéscă a scrie adresa lămuritŭ și a arĕta și posta ultimă.

Administrațiunea „Gazetei Transilvaniei".

Brașovŭ, 6 Aprilie v.

Vorbeamŭ în numerulŭ de erĭ despre nouĕle planurĭ de maghiarisare, arĕtândŭ, că érăși se pregătesce unŭ atacŭ combinatŭ asupra instrucțiunei nóstre naționale.

Judecândŭ după dispoșițiunea psichică a șoviniștilorŭ ungurĭ, nicĭ că ne putemŭ mira, că ideile și planurile de maghiarisare, odată scóse la ivélă de unii orĭ alțiĭ, se lățescŭ cu iuțéla fulgerului între agitatorii ungurĭ și începŭ a puia nouĕ idei și planurĭ, care de care mai estravagante.

N'apucaseră bine cei din comisiunea școlară a dietei sĕ ventileze cestiunea revisiunei legii școlare, și étă că guvernamentalii din Clușiu se și grăbescŭ a le da în glasŭ, găsindŭ deodată, că nu esistă nicĭ o punte de trecere dela școlele nóstre medii românescĭ la universitățile unguresci.

Pare îngrijatŭ de totŭ guvernamentalul din Clușiu „Kolozsvar", pentru că tinerii noștri, carĭ absolvéză școlele secundare românescĭ, nu potŭ sĕ birue cu studiile la universitățile unguresci, din causă că n'au destulă pregătire în limba unguréscă.

Și pe ce 'șĭ întemeiază fóia din Clușiu acéstă părere?

Pe faptulŭ negativŭ, că mulțĭ dintre tinerii românĭ, după-ce absolvéză aci școlele secundare românescĭ, trecŭ în România și se înscriu la universitățile românescĭ.

Adecă ḑii mamă gușată, ca sĕ n'apuce a'țĭ ḑice!

„Kolozsvar" vrea sĕ aducă ca argumentŭ pentru nouĕle lui planurĭ de maghiarisare tocmai acelŭ faptŭ, care vorbesce mai tare în contra uneltirilorŭ sistematice de maghiarisare și în contra asupririlorŭ continue, ce isvorescŭ din politica, care produce și promovéză acele uneltirĭ.

Ar însemna a bate apa 'n piuă décă amŭ face vorbă multă cu cei dela „Kolozsvar" asupra causelorŭ emigrării tinerilorŭ noștri în România.

Scie tótă lumea astăḑĭ, că tinerii noștri românĭ nu-șĭ găsescŭ aci la noi condițiunile de esistență, orĭ învață ungurésce orĭ nu, pentru că nu potŭ încăpé nicăirĭ în funcțiunĭ, căcĭ fiăcare deputatŭ, fișpanŭ orĭ altŭ șovinistŭ ungurŭ mai cu influință are ḑecĭ de candidațĭ ungurĭ pentru fiecare postŭ, fiă elŭ câtŭ de neînsemnatŭ, și nicĭ vorbă nu mai este sĕ pótă pĕtrunde și vr'unŭ Românŭ, décă nu se bucură de o deosebită grațiă a celorŭ dela putere. Și pentru ca sĕ se bucure de acéstă grațiă i-se cere în cele mai multe casurĭ pe față se-șĭ renege simțĕmintele sale românescĭ.

Câțĭ Românĭ studiațĭ și calificațĭ nu suntŭ, carĭ sciu, póte, mai bine ungurésce chiar decâtŭ cei dela „Kolozsvar", și cu tóte astea nu capĕtă nicĭ o funcțiă!

Ce mai umblă dér fóia guvernamentală cu mofturĭ! Nu cumva se 'nvĕța în școlele românescĭ mai multă nemțéscă, pe vremile lui Bach absolutistulŭ, decâtŭ ungurésce adĭ în timpulŭ lui Tisza Kalman constituționalistulŭ? Și totușĭ p'atuncĭ n'avea nevoiă nicĭ unŭ tinerŭ românŭ sĕ trécă în România la universitate, pentru că orĭ-ce carieră îi era deschisă.

Nu scólele nóstre suntŭ dér de vină, că tinerii carĭ iesŭ din ele nu găsescŭ în patria lorŭ mijlocŭ de esistență, nicĭ cu universitate nicĭ fără universitate ungurésca, ci cu totulŭ alte împrejurărĭ, ce-i suntŭ destulŭ de bine cunoscute lui „Kolozsvar".

Décă este dér vorba sĕ căutămŭ cu tótă seriositatea o „punte de trecere" spre a face sĕ dispară rĕulŭ acesta, atuncĭ trebue sĕ ne gândimŭ a lua cu totulŭ alte mĕsurĭ, decâtŭ suntŭ acele, ce le indică numita fóiă.

Nu prin maghiarisarea școlelorŭ nóstre se póte câștiga acéstă punte de trecere, căcĭ atuncĭ ar fi cu totulŭ superfluă o asemenea punte, ci numai astfelŭ se póte câștiga, ca sĕ se facă cu putință tinerilorŭ, carĭ absolvéză școlele medie românescĭ, de a se pute folosi de învĕțătura lorŭ românéscă și în viața publică, precum se întémplă la naționalitățile din Austria.

Decâtŭ se'șĭ perdă timpulŭ celŭ scumpŭ cu clocirea de nouĕ planurĭ de maghiarisare, cei dela „Kolozsvar" arŭ face multŭ mai bine décă arŭ chibzui, că óre nu pretinde umanitatea, dreptatea și spiritulŭ timpului de față, ca sĕ aibă și Românii institute mai înalte de învĕțĕmêntŭ, unde sĕ se pótă cultiva fii lorŭ așa, ca sĕ aducă patriei cele mai marĭ servicii în tóte direcțiunile?

Inceputulŭ ar trebuĭ sĕ se facă cu o universitate română în Ardélŭ și étă că deodată amŭ scăpa de tóte grijile în ceea ce privesce „puntea de trecere". Amŭ scăpa și de anomalia, ca fii țĕrii sĕ nu-șĭ mai pótă afla adăpostŭ și viitorŭ întrînsa.

DIN AFARĂ.

Aniversarea rĕscólei sêrbescĭ dela Tacova.

In ḑiua de 2 (14) Aprilie s'a serbatŭ în Belgradŭ aniversarea rĕscólei dela Tacova în 1815 de cătră principele Mihailŭ Obrenovicĭ. Serbarea a fostŭ strălucitóre, cu tóte că timpulŭ era urîtŭ. Orașulŭ era împodobitŭ. Unŭ serviciu divinŭ s'a ținutŭ la catedrală și la biserica fortăreței. O demonstrația oficială s'a făcutŭ în onórea regalităţii, d-lŭ Risticĭ a depusŭ coróna regală înaintea statuei principelui Miloșŭ, în mijloculŭ vuetului salvelorŭ de artileriă. Tênĕrulŭ rege a luatŭ parte pentru prima óră la o serbare națională în calitate de suveranŭ. Pretutindenĭ elŭ a fostŭ aclamatŭ la trecerea sa. Diarele amintescŭ evenimentele dela 1815. Ele exprimă recunoscința țĕrei cătră dinastia Obrenovicilorŭ și devotamentulŭ națiunei pentru Regele.

Instructorulŭ împĕratului germanŭ condamnat.

Din Berlinŭ se telegrafiază cu data de 14 Aprilie n.: Fostulŭ instructorŭ militarŭ alŭ împĕratului, Odane, recunoscutŭ vinovatŭ pentru escrocherii în detrimentulŭ maiorului baronŭ de Huehne, atașatŭ militarŭ la ambasada Germaniei din Parisŭ, a fostŭ osânditŭ la 6 anĭ și 6 lunĭ închisóre, și la 5 anĭ de privațiune a drepturilorŭ sale civile. Celalaltŭ acusatŭ, Hartung, a fostŭ achitatŭ. Afacerea s'a judecatŭ într'unŭ modŭ secretŭ.

Prigonirea Francesilorŭ alsațianĭ.

Guvernulŭ și autoritățile germane continuă a prigoni din rĕsputerĭ pe Francesii din Alsația—Lotaringia. Din Berlinŭ se telegrafiază, că profesorii francesĭ din Alsația—Lorena vorŭ fi pușĭ în retragere după Pascĭ și înlocuițĭ cu 24 profesorĭ germanĭ din Vestfalia. Va sĕ ḑică nicĭ Germanii nu vrĕu sĕ rĕmână îndĕrĕtulŭ guvernului rusescŭ și unguréscŭ.

Sgomote de rĕsboin.

Intr'o corespondență din Chișineu, în Basarabia, publicată de „Telegrafulŭ românŭ" din Bucurescĭ cetimŭ între altele: Aci se vorbesce multŭ despre eventualitatea unui resbelŭ; se ḑice, că Rusia se grăbesce multŭ în a crea o flotă pe marea Négră, pentru a fi gata de a opune unei flote europene o forță capabilă a'i apĕra țĕrmurile de pe Marea Neagră în casŭ de unŭ resbelŭ mare cu imperiele centrale. Se mai svonesce, că guvernulŭ rusŭ pune mare îngrijire pentru a întemeia pe Dunăre o flotilă comercială considerabilă, care la nevoiă sĕ fiă transformată în flotilă de resbelŭ. Pentru acéstă scopŭ la Reni se va înființa și o mică fabrică (verfĭ) de vase.

Schimbarea în ministerulŭ germanŭ de rĕsboiu.

In ḑilele trecute ministrulŭ germanŭ de rĕsboiu generalulŭ Bronsart a fostŭ înlocuitŭ cu generalulŭ Verdy du Vernois, care a și intratŭ în funcțiune ca ministru de rĕsboiu. Causa acestei schimbărĭ este, precum spune „Nordd. Allg. Ztg.", că generalulŭ Bonsart de Schellendort s'a opusŭ a se face reformele militare, la care ținea cu orĭ ce prețŭ împĕratulŭ Vilhelm. Ministrulŭ actualŭ de rĕsboiu, generalulŭ Verdy du Vernois, din contră împărtășesce cu desĕvêrșire părerea monarchului sĕu în privința reformelorŭ militare.

Sgomote despre o abdicare a principelui Ferdinandŭ.

Din Londra se comunică, că după o depeșă adresată din Odesa ḑiarului „Daily-News", principele Ferdinandŭ a pierdutŭ tótă popularitatea de când s'a certatŭ cu biserica bulgară; se crede că va fi obligatŭ sĕ abdică.

Bulgaria și schimbările ministeriale în România și Serbia.

O telegramă din Sofia ḑice că, cu tótă formarea recentă a cabinetelorŭ din Belgradŭ și din Bucurescĭ, sferele guvernamentale din orașulŭ Sofia nu manifestéză nicĭ o neliniște în privința continuărei bunelorŭ relațiunĭ cu România și Serbia. Inaltele simțĕminte esențialminte naționale ale personagiilorŭ, ce facŭ parte din ministerulŭ sêrbŭ și românŭ, suntŭ socotite ca o garanțiă seriósă pentru viitorŭ.

Manifestațiă antiprusiană.

E lucru sciutŭ, că Prusianii nu se bucură de simpatii nicĭ chiar între Germanĭ, din causă că în generalŭ purtarea lorŭ e bruscă, suntŭ pretențioșĭ și autoritarĭ. O nouă dovadă despre antipatia ce o porte dintre Germanĭ față cu Prusianii, nĭ-o dă următorulŭ faptŭ: „Corespondance de Vienne" spune, că unŭ faptŭ destulŭ de semnificativŭ s'a petrecutŭ în ducatulŭ de Luxemburg. Ducele de Nasau, eșindŭ pe balconulŭ palatului cu capulŭ acoperitŭ cu o cască ascuțită, nu fŭ salutatŭ de poporațiune care, pe nedreptŭ, creḑuse a recunósce în vechia casă a Nasaului casca prusiană. Ducele scoțĕndu-șĭ apoi casca, a fostŭ viu aclamatŭ.

Boulanger și „Indépendance belge".

Unŭ diarŭ de séră din Bruxela atribue generalului Boulanger cuvintele următóre în privinta diarului „Indépendance Belge", care semnalase o întrevedere ce ar fi fostŭ în ḑilele astea din urmă între generalulŭ și principele Victorŭ. Generalulŭ ar fi ḑisŭ: „Indépendance belge" a primitŭ 20,000 de fr. pentru a povesti acéstă istoriă ridicolă". D-lŭ Berardi, directorulŭ „Independinței" trimese îndată pe doi din amicii sĕi ca sĕ céră explicațiunĭ dela generalulŭ Boulanger, care constitui martorĭ pe d-lŭ D. Dillon și Turquet. Acéștia declarară, că generalulŭ ḑisese numai: „Indépendance belge" a lucratŭ astfelŭ ca și cum ar fi primitŭ 20,000 fr. dela d-lŭ Constans. In fața acestei declarațiunĭ, martorii d-lui Berardi s'au retrasŭ. Afacerea nu va avé urmare.

Organulŭ lui Bismarck și România.

Diarulŭ francesŭ „*Pays*" scrisese ḑilele aceste, că politica principelui Bismarck a suferitŭ unŭ mare *desastru* prin numirea d-lui *Catargiu* ca ministru-președinte românŭ și că Germaniei îi este cu neputință de a se rupe cu totulŭ de peninsula balcanică, cum pretinde cancelarulŭ, că ar fi făcutŭ nu numai pentru că pe tronulŭ românŭ se află unŭ Hohenzoller

ci și pentru că noulŭ ministeriu este pronunțatŭ *rusofilŭ*.

Lui „Pays" îi rĕspunde „*Norddeutsche allg. Ztg.*", organulŭ lui Bismarck, ḑicêndŭ: „Articululŭ fóiei francese se întemeiază pe falsa presupunere, că Germaniei i-ar fi imposibilŭ de a se rupe de peninsula balcanică, și cu acéstă presupunere cade tótă clădirea ei de frase. Germania n'are interesse mai multe în *România* ca în *Bulgaria*, și faptulŭ în sine, că în România domnesce unŭ principe din casa *Hohenzoller*, nu póte sĕ împingă pe Germania pe nisce cărărĭ, *carĭ nu suntŭ imperiorŭ cerute de interesele națiunei germane*."

Cu alte cuvinte, organulŭ lui Bismark ḑice, că Germania nu se va strica cu Rusia de dragulŭ Românieĭ. Apoi acésta nu e lucru nou pentru România și de aceea Românii nicĭ n'au voia de-a înjuga țeraa la casulŭ politicei marilorŭ puterĭ.

Ministeriul Catargiu și ḑiarele streine.

„*Börsen-Curier*" din Berlinŭ ḑice, că însĕmnătatea dată schimbărei de ministerŭ în România e exagerată. E inesactŭ de a spune, că acéstă schimbare e o victoriă a Rusiei. Politica României e înainte de tóte o politică națională și independentă. Numele miniștrilor e o garanțiă, că neatĕrnarea țĕrei va fi ocrotită.

„*Kölnische Zeitung*" publică o scrisóre din Berlinŭ în care noulŭ ministerŭ românŭ e atacatŭ într'unŭ modŭ violent. In acéstă scrisóre se ḑice, că numirea d-lui Lahovary ca ministru alŭ afacerilorŭ streine îndeplinesce dorințele ministrului Franciei la Bucurescĭ, și că d Lahovary e prea angagiatŭ în intrigile rusescĭ pentru a avé o politică națională. Acéstă scrisóre caracteriseză astfelŭ cabinetulŭ românŭ: E o încercare de a acapara puterea prin elementele incapabile ale partidului boierilorŭ, spre a stabili o oligarhie română. Incercarea nu va isbuti de sigurŭ. Cu tóte astea ea va compromite interesele țĕrei, carĭ în timpii aceștia din urmă au fostŭ neglegiate într'unŭ modŭ culpabilŭ.

„*Perseveranza*" din Roma ḑice, că neutralitatea, ce au promis'o dd. Catargiu și Lahovary, însemneză că în orĭce casŭ nu se mai aderează la tripla alianță și că România se lapĕdă de Austria.

„*Nord*" ḑice, că venirea la putere a noului cabinetŭ românŭ, sub presidența d-lui Lascar Catargiu, deschide perspective favorabile, chiar decă cabinetulŭ nu e esclusivŭ compusŭ din elemente liberalŭ-conservatóre, ceea ce totușĭ ar fi fostŭ de doritŭ.

„*Journal des Debats*" constată, că d. Catargiu și Lahovary au combătutŭ cu o mare vigóre și cu unŭ talentŭ rarŭ politica esterióră a d-lui Brătianu. A spune, că aceștia suntŭ nisce adversarĭ ai alianței germane și partisanĭ ai alianței rusescĭ ar fi inexatŭ. Nu e vorbă pentru România d'a încheia tratate.

După ce amintesce abdicarea regelui Milanŭ, „Journal des Débats" încheie: „Altfelŭ la Belgradŭ și la Bucurescĭ, în câteva lunĭ, diplomația ruséscă a repurtatŭ două isbânḑĭ strălucite, fără a se fi depărtatŭ unŭ singurŭ momentŭ de reserva ce a păstrat'o cu înțelepciune. Se pricepe nécazulŭ Austriei în momentulŭ când a sfîrșitŭ acéstă lege militară, care a pricinuitŭ d-lui Tisza atâtea incurcăturĭ. Ea va puté sĕ se întrebe, decă sacrificiile și sarcinele ce-i impune tripla alianță vorŭ ajunge sĕ aduĕ folóse corĕspunḑĕtóre.

„*Italie*" vorbindŭ de constituirea noului cabinetŭ românŭ, ḑice că Rusia a restabilitŭ în România autoritatea sa morală ca și'n Serbia, și că nu mai are nimicŭ de temutŭ. Totușĭ Rusia n'are negreșitŭ intențiunea de a trage folóse imediate din acéstă stare de lucrurĭ, căcĭ în România, ca și în Serbia și Bulgaria, guvernele n'au nicĭ-odată unŭ gradŭ de stabilitate care sĕ permită a se basa pe ele pentru o vreme îndelungată.

„*Kreuzzeitung*" ḑice, că nu esistă partidurĭ numeróse în România, ci numai două: unulŭ care e rusofilŭ, celalaltŭ anti-rusŭ. Primulŭ deține actualminte puterea; elŭ nu se teme de a cere abdicarea regelui și speră a reînoi aventura regelui Milanŭ. Ḑiarulŭ germanŭ face parlamentarismulŭ rĕspunḑĕtorŭ de acéstă situațiune. Elŭ ḑice, că decă parlamentarismulŭ n'ar esista, regele cu ajutorulŭ armatei ar dejuca intrigele resvrătitorilorŭ.

„*Pester Lloyd*" scrie, că după informațiunile ce le are, în Berlinŭ, Londra și Roma a fostŭ primită cu reservă rece formarea ministeriului Catargiu și că prin nimicŭ nu s'a datŭ a se cunósce, că schimbarea ministeriului în Bucurescĭ ar fi primită cu deosebită bucuriă, dér s'a și evitatŭ totŭ ce s'ar puté tâlmăcĭ ca o dușmăniă principiară. Numitele trei cabinete aștéptă, ca guvernulŭ actualŭ alŭ României sĕ-șĭ câștige mai întéiu încrederea ce i-s'a datŭ guvernului trecutŭ din capulŭ loculuĭ. Nicĭ cei din Petersburgŭ nu suntŭ încă în clarŭ, că óre domnii din ministeriulŭ Catargiu vorŭ dovedi acelașĭ ruso-filismŭ, ca pe timpulŭ când se aflau în oposițiune. Ca sĕ câștige protecțiunea Rusiei ar trebui sĕ împlinéscă mai întéiu câteva condițiunĭ. Mai întéiu se așteptă din partea rusă ca sĕ se retragă espulsarea faimoșilorŭ iconarĭ rușĭ, apoi sĕ nu se esecute proiectulŭ de fortificare a graniței românerusescĭ, și în fine sĕ se retragă și decisiunea în privința succesiunei la tronulŭ românŭ, respective în privința numirei formale a prințului Ferdinand de Hohenzollern ca principe de coróna alŭ României.

Așa suntŭ scirile ce le primimŭ din afară — continuă „Pester Lloyd". Câtŭ pentru Austro-Ungaria, ea va observa asemenea o posiția expectativă. Voimŭ sĕ abstragemŭ dela totŭ ce a fostŭ înainte, voimŭ sĕ socotimŭ cu factorĭ realĭ, și aceștia îi vomŭ scóte numai din faptele noului guvernŭ. N'avemŭ causă de a fi contrarĭ principiarĭ a priori ai cabinetului Catargiu. Domnulŭ Catargiu e cu multŭ mai mare patriotŭ și mai departe vĕḑĕtorŭ decâtŭ ca sĕ pășéscă pe nisce cărărĭ, pe carĭ ar trebui sĕ vină cu noi în colisiune. Și nicĭ situațiunea noului cabinetŭ, nicĭ raporturile din întru ale României nu suntŭ ca elŭ sĕ pótă face esperimente și aventurĭ pe terenulŭ din afară... Decă cabinetulŭ Catargiu își va concentra tóte nisuințele asupra afacerilorŭ interióre ale țĕrii căutândŭ a îmbunĕtăți situațiunea în țĕră, atuncĭ de sigurŭ că nu-i vorŭ lipsi simpatiile puterilorŭ de pace și prin urmare și ale Austro-Ungariei. La casŭ contrarŭ însĕ nu va puté conta la aceste simpatii.

In fine declară „P.| Ll.", că declararea d-lui Catargiu în cameră, că România trebue sĕ observe o politică de neutralitate, este „corectă și acceptabilă" și că se póte aproba fără reservă cealaltă declarare, după care România nu va suferì pe teritoriulŭ sĕu intrigĭ și uneltirĭ în contra ordinei și a siguranței statelorŭ vecine.

SCIRILE ḐILEI.

Sinodulŭ archidiecesanŭ gr. or. I. P. Sa Archiepiscopulŭ și Metropolitulŭ Miron Romanulŭ a convocatŭ sinodulŭ ordinarŭ anualŭ alŭ archidiecesei trasilvane gr. or. pe Dumineca Tomii, 16/28 Aprilie 1889.

Călĕtoriă eftină. Ministrulŭ ungurescŭ de comunicațiă Baross pregătesce unŭ proiectŭ de reformă pentru căile ferate de statŭ, precum amŭ mai amintitŭ odată, asemenea proiectelorŭ Dr. Engel și Porrot. Conformŭ acestui proiectŭ, prețurile călĕtoriei pentru persóne vorŭ fi reduse în modŭ radicalŭ. Pentru cea mai lungă călĕtoriă pe classa II, bună-óră din Brașovŭ la Bruck, se va plăti numai 6 fl., pe când acum se plătesce 41 fl.

Miseria în Ungaria. In partea de médă-nópte a comitatului Trencinŭ, mai alesŭ în ținutulŭ Vag-Bistrița și Bicse poporațiunea sufere de mare miseriă din causa recoltei rele din anulŭ trecutŭ. Ómenii nu mai au ce mânca și îngrijirea este mare. Preotulŭ din Pfurnovicĭ s'a adresatŭ la solgăbirĕulŭ din Bicse cu rugarea urgentă, ca sĕ facă câtŭ mai neamânatŭ colecte de victualii, căcĭ la din contră e temere, că jumĕtate din poporenii de acolo vorŭ perì de fóme.

Kossuth e greu bolnavŭ în Turinŭ. Așa comunică o telegramă adresată mai multorŭ ḑiare. Ignaz Helfy, care sta în continuă comunicare cu esilatulŭ, a plecatŭ la Turinŭ, unde au fostŭ chemațĭ și fii lui Kossuth.

Inșelătoriă la cassa de economii din Vĕrșețŭ. „Bud. Tgbl" află din Vĕrșețŭ, că la cassa de economii de acolo s'a descoperitŭ o îndrăsnéță înșelătoriă. In anulŭ trecutŭ se pertractară nisce cererĭ de împrumutŭ din localitățile Cușteiu, Paulișŭ și Jabuca și fiindŭ alăturate și estrasele din cărțile funduare, împrumutulŭ s'a acordatŭ. Imprumutătorii plătiră punctualŭ prima anuitate și numai o întârḑiere ulterióră a unui debitorŭ făcŭ sĕ se dea de urma înșelătoriei, dovedindu-se estrasulŭ din cartea funduară ca falsŭ. Paguba fiindŭ pentru cassa de economii de 3000 fl., se continuă cercetarea și cu alțĭ împrumutătorĭ și se descoperì, că cei mai mulțĭ au înfățișatŭ estrase false. Paguba întrégă a cassei de economii se urcă peste 13,000 fl. Afacerea e în mânile judecătoriei.

Cursurĭ de oficerĭ la glote se vorŭ ține și în anulŭ acesta timpŭ de trei sĕptĕmânĭ, dela 1 Iunie. Petițiile se adreseză la comanda de cercŭ a honveḑilorŭ.

Dările în comitatulŭ Hunedora. In Martie s'au incassatŭ din darea directă 19.539 fl. 50½ cr., pe când în Martie anulŭ trecutŭ se încassară 25.366 fl. 53 cr., decĭ în anulŭ acesta cu 5827 fl. 32½ cr. mai puținŭ. Din taxele militare s'au incasatŭ în luna Martie 315 fl. 44 cr., cu 78 fl. 89 cr. mai multŭ ca în Martie anulŭ trecutŭ.

Spălătoriă de aurŭ. Unŭ Francesŭ a oferitŭ comunei orășenescĭ Sebeșulŭ săsescŭ 20,000 pentru una din pădurile ei și representanța comunală a hotărîtŭ sĕ i-o vêndă. Francesulŭ are intențiunea sĕ spele acolo aurŭ, ér representanța sĕ plătéscă o parte din datoriile orașului.

Semne de miseriă. In piéța din Orĕștiă s'au adusŭ la 8 Aprilie n. spre vêndare lemne trase în căruciorŭ de câțiva ómenĭ din Lugeștĭ, departe 2 milurĭ de Orĕștiă. Acésta nu s'a întêmplatŭ de nu se ține minte.

8 ómenĭ înecațĭ. In urma repedei crescerĭ a Tisei, locuitorii comunei Liget din comit. Sabolciu se apucară de lucru la stăvilarele de apĕrare. Cum rupsese apa din malŭ și fiindŭ și întunerecŭ, ómenii credêndŭ că mergêndŭ înainte calcă pe uscatŭ, căḑură toțĭ optŭ în valurile Tisei și se înecară.

Dispărutŭ. Fostulŭ fisolgăbirĕu Alex. Hodhazy, unŭ proprietarŭ bogatŭ din O. Polyi în Sătmarŭ, a dispărutŭ de câteva dile fără urmă. Familia lui se teme sĕ nu fi căḑutŭ jertfa unei crime.

Emigranțĭ inapoiațĭ. O cétă de vr'o 12 persóne din Moson-Szolnok pornì la 31 Martie cătră America. La Bruck lângă Leitha însĕ gendarmii îi opriră și îi trimiseră înderĕtŭ, ceea ce însĕ nu-i va impedeca a'șĭ esecuta planulŭ la ocasiune mai favorabilă. Și în anulŭ trecutŭ au emigratŭ în America vr'o 20 de familii din acéstă comună.

Monstru. Locuitorulŭ George Csoreszk din Odvoșŭ, comit. Aradŭ, închise pe bĕtrâna sa mamă de 80 de anĭ într'o cămară de lemne, amenințându-o că n'are sĕ mai vadă lumina dilii. Vecinii, fiindŭ făcuțĭ atențĭ prin vaetele ce pĕtrundeau afară, nĕvăliră în cămară și aflară pe sĕrmana bĕtrână aprópe sĕ-șĭ dea sufletulŭ de fóme. Pĕcătosulŭ de fiiu, care se scusă, că de miseriă a sĕvĕrșitŭ acestŭ faptŭ, fŭ datŭ pe mâna judecătoriei.

Ucigașŭ tinĕrŭ. Din Lugoșŭ se scrie: Doi învĕțăcei începură a se certa pe stradă, și unulŭ dintre ei, abia în vĕrstă de 12 anĭ, se înfuriă așa de tare, încâtŭ scóse briceagulŭ și'lŭ înfipse în pântecele contrarului sĕu, care după două ore murì. Tinĕrulŭ ucigașŭ fŭ arestatŭ.

Scirĭ îngrijitóre.

„O telegramă dela 14 Aprilie n. comunică următórele din Viena:

Impĕrătésa nu va merge la Wiesbaden, după cum circulase scirea. Inrĕutățirea stărei sale de sănĕtate îi interḑice orĭ-ce călĕtoriă; sdruncinarea nervóse a luatŭ la augusta bolnavă așa marĭ proporțiunĭ, încâtŭ cei ce o încunjură manifesteză viuă neliniște.

Dela mórtea principelui Rudolfŭ, suferită cu atâta curajŭ, s'a produsŭ o reacțiune. Impĕrătésa cade în accese de adâncă melancoliă; ea se acusă de mórtea fiului sĕu. E fórte mâhnită, că vede ereditatea directă întreruptă. Se ḑice că dênsa a sfătuitŭ pe împĕratulŭ sĕ divorțeze și sĕ contracteze o nouă căsĕtoriă pentru a avé unŭ moștenitorŭ. Ea e urmărită de idei de sinucidere de când cu drama misterióså dela Mayerling: știrĭ sinistre au și circulatŭ, ḑicêndu-se, că încercase sĕ pună capĕtŭ ḑilelorŭ sale. Aceste svonurĭ au fostŭ din fericire desmințite; dér surescitarea nervósă în care se găsesce împĕrătésa face ca lumea sĕ se aștepte la tóte.

Totŭ cu aceeașĭ dată se telegrafiază din Budapesta:

Părechia imperială a plecatŭ erĭ séră la 8 ore, fără ca acéstă plecare sĕ fi provocatŭ cea mai mică manifestațiă. Ordine se dedeseră în consecință, din causa indisposiției împĕrătesei. Intrarea pe peronulŭ gărei fusese interḑisă publicului și chiar representanțilorŭ presei. Majestățile Lorŭ mergŭ la Ișlŭ, fără sĕ se opréscă la Viena. Comitele Kalnoky a plecatŭ de asemenea, după ce s'a întreținutŭ cu împĕratulŭ asupra situațiunei.

O altă telegramă din Viena cu data de 14 Aprilie comunică:

Impĕratulŭ, împĕrătésa și archiducesa Maria-Valeria au sositŭ adĭ-diminéță la Ișlŭ. Impĕrătésa e totŭ indispusă. Impĕratulŭ se va întórce la Viena îndată după sĕrbătorile Pașcilorŭ. D-lŭ Kalnoky va merge la Ișlŭ în cursulŭ acestei sĕptĕmânĭ.

Dela sinodulŭ protopopescŭ gr.-cat. alŭ tractului Sibiiului.

Sibiiu, Martie 1889.

In 25 Martie n. c. s'a întrunitŭ în Sibiiu Sinodulŭ protopopescŭ ordinarŭ, carele este alŭ 27-lea sinodŭ ținutŭ sub presidiulŭ Pré onor. D-nŭ Ioanŭ V. Russu, protopopŭ tractualŭ. In acestŭ sinodŭ, la care au participatŭ 27 preoțĭ, s'au pertractatŭ cestiunĭ nu de puțină importanță, carĭ — credŭ — că merită sĕ fiă cunoscute și în cercurĭ mai largĭ. Imĭ iau decĭ voiă a înregistra la acestŭ locŭ numai cele mai momentóse agende, cu carĭ s'a ocupatŭ sinodulŭ în ședințele sale:

1. Cea mai importantă cestiune pusă la ordinea ḑilei fostŭ fără îndoielă cestiunea referitóre la fondulŭ de pensiune pentru preoții invaliḑĭ ai Archidiecesei gr. cat. de Alba-Iulia și Făgărașŭ. Inainte de a intra în meritulŭ acestei cestiunĭ, Sinodulŭ s'a vĕḑutŭ plăcutŭ îndemnatŭ a esprima la protocolŭ cu o generală însuflețire Escelenței Sale, preabunului nostru Archiepiscopŭ și Metropolitŭ, cea mai fierbinte a sa mulțămită și recunoscință pentru noua jertfă de 5000 fl. depusă pe altariulŭ Bisericei în interesulŭ Clerului archidiecesanŭ, prin care a mai adausŭ unŭ nou mărgăritarŭ la cununa meritelorŭ sale cunoscute de tótă Românimea. Totŭ-odată Sinodulŭ s'a vĕḑutŭ îndemnatŭ a'șĭ esprima repro-

barea sa faţă cu atacurile nefundate îndreptate cu atâta nesocotinţă asupra autorităţii nóstre bisericescî din partea unuî pretinsŭ preotŭ în N-ru 37 alŭ diaruluî „Tribuna". Şi întru adevĕrŭ, — décă pretinde cineva, că ar esista nemulţămirî în Archidiecesa gr. cat. de Alba-Iulia şi Făgăraşŭ, după părerea mea suntŭ alte căi cu multŭ mai competente pentru sanarea acelora, decâtŭ obiceiulŭ modernŭ de a împroşca din tufă pe tótă lumea pe calea publicităţii.

Ce prevesce fondulŭ de sub întrebare, preoţii presenţî s'au declaratŭ, că voiesce fiă-care a contribui la augmentarea aceluia cu cotisaţiunea anuală de 5 fl. şi de o cam dată pe 10 anî. S'a făcutŭ şi propunerea, ca Sinodulŭ sĕ'şî esprime dorinţa pentru contopirea fondului înfiinţatŭ în anulŭ curentŭ de Es. Sa D-lŭ Metropolitŭ cu celŭ esistentŭ de mai înainte. Asemenea s'a făcutŭ din partea unui membru şi propunerea, că ar fi consultŭ, ca din fondulŭ acesta sĕ fiă împărtăşiţî nu numai preoţii deveniţî cu totulŭ invalidî, ci după anumiţî anî de serviciu şi ceilalţî preoţî.

2. Continuându-se şedinţa s'a cetitŭ raportulŭ generalŭ, în care se face o reprivire fidelă peste succesele obţinute pe terenulŭ bisericescŭ şi şcolasticŭ în decursulŭ unui periodŭ mai bine de ¼ de seculŭ, de când adecă tractulŭ protopopescŭ gr. cat. alŭ Sibiiului se află sub neosebita conducere a protopopului actualŭ. Din acestŭ raportŭ generalŭ resultă, că în decursulŭ periodului amintitŭ în parochiele aparţinĕtóre acestui tractŭ protopopescŭ s'au edificatŭ 4 biserici nouĕ, s'au reparatŭ cu spese considerabile asemenea 4 biserici, ér trei biserici nouĕ se află în lucrare. S'au edificatŭ 8 case parochiale şi 10 şcóle tóte din materialŭ solidŭ, ér 2 şcóle se află în lucrare. In fine salariale învĕţătorescî s'au amelioratŭ până la 200 fl. în 13 parochii.

Suntŭ succese destulŭ de însemnate aceste faţă cu starea şi impregiurările nefavorabile, în carî trăiesce poporulŭ nostru.

Totŭ în raportulŭ generalŭ s'au indigetatŭ şi defectele şi neajunsele, carî arŭ trebui delăturate, décă e vorba, ca şi în viitorŭ sĕ se obţină resultate îmbucurătóre. (Va urma).

Corespondenţa „Gaz. Trans."

Constanţa, 27 Martie (9 Aprilie)

In diua de 25 Martie st. n. a. c. s'a ţinutŭ o întrunire în oraşulŭ Constanţa pentru a fonda o filială a societăţii „*Carpaţii*" din Bucurescî, care mai are filialele ei la Brăila, Craiova şi Ploeştî. Acéstă întrunire s'a ţinutŭ în salonulŭ hotelului „Gambetta" din localitate la órele 10 a. m., unde luă parte unŭ publicŭ destulŭ de numerosŭ. La deschiderea acestei întrunirî s'a ţinutŭ unŭ discursŭ scurtŭ, dér bine lămuritŭ de către d. Dr. Drăgescu, în care a arĕtatŭ séu mai bine disŭ a descrisŭ scopulŭ societăţii cetindu-se apoi statutele şi ţinendu-se şi alte discursurî pentru înaintarea culturală a naţiunei române, pe cale industrială şi comercială, carî tóte au fostŭ aplaudate din partea publicului şi aprobate ca în adevĕrŭ folositóre.

După finirea acestorŭ discusiunî, s'a luatŭ unŭ procesŭ verbalŭ, ce fù iscălitŭ de peste 45 persóne, carî se făcură membri ai acestei societăţî.

Tóte persónele carî aderară la acéstă înfiinţare a societăţii suntŭ născute în Transilvania şi pentru aceea voescŭ a'şî mai petrece împreună câteva minute de frăţietate şi de fericire, discutândŭ lucrurî folositóre economice şi comercialî, ce pentru Dobrogea suntŭ de mare necesitate, căci adî comerciulŭ e în mânile multorŭ misiţî ovrei, grecî şi alte naţionalităţî, ce credŭ, că ar fi mai cu cale sĕ fiă în mânile Româniloru, căci şi ţéra este a lorŭ.

Aceştî membri, ce aderară şi plătiră şi taxa de înscriere, au hotărîtŭ a se alege o comisiune din 10 membri, carî sĕ lucreze pentru ajungerea scopului societăţii, şi anume preşedinte, subpreşedinte, secretarŭ şi casierŭ, ér ceialalţî 6 ca membri ai comisiunei. Cei patru dintéiu suntŭ din localitate şi ceialalţî 6 din apropiere pentru a pute mai uşorŭ conlucra.

Sperămŭ, că findŭ cea mai mare parte din Dobrogenî Românî născuţî în Transilvania, au sĕ se înscrie şi ei ca membri ai societăţii ce s'a înfiinţatŭ. Causa de nu au luatŭ parte şi nu s'au înscrisŭ a fostŭ multele greutăţî ce le îndură economulŭ în timpulŭ primăverei, căcî Constanţa e în marginea judeţului, éră alta, că cea mai mare parte nicî nu au sciutŭ, póte nicî astădî nu sciu despre acéstă întrunire, neputêndŭ fi încunosciinţaţî din partea comitetului de iniţiativă.

Cu altă ocasiune Vĕ voiu comunica mai multe şi cu deosebire la véră, când e lume la băi.

Primiţî, vĕ rogŭ, D-le Redactorŭ, asigurarea distinsei consideraţiunî ce vi-o păstrézâ: *Sp.*

Din camerile române.

Camera. Şedinţa dela 15 Martie.

D-lŭ *Ulise Boldescu*, secretarŭ, citesce o adresă a Senatului prin care se face cunoscutŭ, că erî s'a înscrisŭ la apelulŭ nominalŭ principele Ferdinandŭ de Hohenzolern. (Aplause.)

La ordinea dilei continuarea discuţiunei legei pensiunilorŭ militare.

La art. 9 relativŭ la împărţirea pensiunei între copii se admite amendamentulŭ d-lui G. D. Palade, ca copii din diferitele căsĕtorii se aibă drepturî egale la pensiunea părinţilor lorŭ.

Art. 10 dă dreptŭ copiilorŭ orfanî ai militarilorŭ, ca sĕ fiă primiţî de preferinţă în institutele Statului gratis.

D-lŭ *Manu*, ministrulŭ de resbelŭ, declară că e vorba numai de şcólele militare.

D-lŭ *G. Palade* combate articolulŭ 11, deórece dispoşiţiunea ca vĕduva sĕ nu pótă lua pensiunea soţului sĕu de câtŭ numai după ce a trăitŭ 10 anî în căsĕtoriă, e mai multŭ decâtŭ draconiană.

D-lŭ *generalŭ Manu*, ministrulŭ de resbelŭ, susţine articolulŭ din punctulŭ de vedere moralŭ, dândŭ esemple din carî s'a vĕdutŭ, că unii militarî cădŭ în cursele vre-unei femei, au contractatŭ căsĕtorii in extremis şi au lăsatŭ sarcine ministrului de-a plăti pensiunî acelorŭ femei, fără a ave unŭ dreptŭ. D-sa conchide cerêndŭ a se menţine articolulŭ făcêndu-se însĕ o reducere dela 10 la 6 anî.

Amendamentulŭ prin care se reducŭ cei dece anî la şese se primesce.

D-lŭ *Mihailŭ Kogălniceanu* anunţă o interpelare guvernului privitorŭ la scena petrecută în senatŭ, prin care s'a hotărîtŭ ca moştenitorulŭ tronului Ferdinand sĕ-şî aibe scaunulŭ în Senatŭ. D. Kogălniceanu pentru prima parte n'are de disŭ nimicŭ, dér în ce privesce pe principele Ferdinandŭ obiectéză, că dênsulŭ n'are dreptulŭ la succesiunea tronului până ce fratele sĕu celŭ mai mare nu va semna unŭ actŭ prin care renunţă la dreptulŭ sĕu.

D-lŭ *Teodorŭ Rosetti* primŭ-ministru, dice, c'acelŭ actŭ e făcutŭ şi va fi comunicatŭ Camerei în curêndŭ.

Şedinţa dela 16 Martie.

D-lŭ *Radu Stanianu* depune o petiţiune a mai multorŭ alegĕtorî din oraşulŭ R.-Săratŭ prin care protestă în contra dărei în judecată a d-lui Brătianu.

D-lŭ *Enescu* depune o petiţiune a mai multorŭ locuitorî din Slănicŭ (Prahova), prin care cerŭ a li face óre-care îmbunătăţirî, ca numirea unui medicŭ, etc.

D-lŭ *generalŭ Manu* invită pe d-nii deputaţî ca sĕ vie Sâmbătă la orele 10 la arsenalŭ, spre a-lŭ visita. Şi d-sa va fi de faţă. Acésta o va face, findŭcă mai mulţî deputaţî şi-au esprimatŭ dorinţa sĕ visiteze stabilimentele militare.

D-lŭ *Mihailŭ Cogălniceanu* îşî desvoltă interpelarea sa, adresată ministerului lucrărilorŭ publice, în privinţa construcţiei unui podŭ peste Dunăre în Dobrogea. D-sa dice, că Camera trecută a votatŭ unŭ creditŭ pentru construcţiunea podului peste Dunăre în lesnirea comunicaţiei cu Dobrogea; construcţiunea acestui podŭ se amână în continuu în detrimentulŭ comerciului nostru. D-le ministru, când se va construi acelŭ podŭ? întrebă d-lŭ Cogălniceanu. Din acéstă causă s'au cheltuitŭ milióne cu calea ferată până la Fetescî. De ce nu se face celŭ puţinŭ o şosea, căcî în anulŭ acesta, mai bine de cincî lunî, comunicaţia a fostŭ întreruptă, ér ómenii au statŭ isolaţî de restulŭ ţĕrei.

D-lŭ *P. Carp*, în lipsa ministrului lucrărilorŭ publice, rĕspunde dicêndŭ, că construcţiunea acestui podŭ nu are nicî unŭ interesŭ politicŭ ci numai unŭ interesŭ economicŭ. D-lŭ Carpŭ declară, că guvernulŭ are intenţiunea de a construi acestŭ podŭ, dér că urméză sĕ se construéscă mai ântâiu şi unŭ podŭ la Constanţa, pentru care planurile chiar suntŭ deja gata.

La ordinea dilei e discuţia legei asupra cumulului.

D-lŭ *Virgiliu Pocnariu* dă cetire raportului precum şi proiectului de lege asupra abusului cumulului.

Ne luândŭ nimenea cuvêntulŭ, legea se ia în consideraţiă. Se ia în discuţie legea pe articole.

D-lŭ *Raportorŭ* citesce art. 1 alŭ căruia textŭ e următorulŭ: „Nimenea nu póte fi investitŭ decâtŭ cu o funcţie retribuită de statŭ, judeţŭ séu comună, orî de stabilimente publice puse sub controlulŭ Statului, cu léfă, diurnă, séu orî ce altă îndemnisare". — Se votéză.

Şedinţa dela 18 Martie.

D-lŭ *M. Tzoni* citesce unŭ proiectŭ de lege din iniţiativa parlamentară, pentru unŭ creditŭ de 30,000 lei anualŭ până la acoperirea cheltuelilorŭ necesare la restaurarea teatrului naţionalŭ din Iaşî. Urgenţa cerută se admite.

D-lŭ *Radu Stanianŭ* depune o petiţiune a mai multorŭ locuitorî din Galaţî prin care protestă în contra dărei în judecată a guvernului d-lui I. C. Brătianu.

Se citesce art. 6, în cuprinderea, că nicî unŭ funcţionarŭ alŭ statului, judeţului séu comunei, nu póte lua vre-o întreprindere séu moşiă în arêndă dela Statŭ, judeţŭ séu comună. — Se votéză.

Se citesce art. 7, alŭ căruî textŭ e următorulŭ: „Orî-ce funcţionarŭ care cumuléză, afară de prescripţiunile acestei legî, este datorŭ a face opţiune în termenŭ de 30 de dile dela promulgarea acestei legî. In casŭ de a nu face acésta în termenulŭ arătatŭ, guvernulŭ va hotărî funcţiunea séu funcţiunile ce este învoitŭ a ocupa funcţionarulŭ conformŭ presentei legî." — Se primesce.

Se pune la votŭ art. 7 şi celŭ din urmă, şi se primesce.

Se pune apoi la votŭ legea în totalŭ şi se primesce.

TELEGRAMELE „GAZ. TRANS"

(Serviciulŭ biuroului de coresp. din Pesta)

Bucurescî, 18 Aprilie. *Camera a votatŭ* cu 110 voturî contra 51 proiectulŭ de lege privitorŭ la încuviinţarea *creditului de 15 milióne pentru lucrările de fortificare.* După acésta corpurile legiuitóre din causa sĕrbătorilorŭ au fostŭ amânate până la 24 Aprilie n.

Berlinŭ, 18 Aprilie. „Kreuzzeitung" desminte scirea, că din partea Germaniei s'ar fi făcutŭ vr'o presiune asupra Belgiei ca sĕ espulseze pe generalulŭ Boulanger.

Belgradŭ, 18 Aprilie. Regina *Natalia*, care se întórce în Serbia, va scobori în conacŭ (palatŭ). Ea va fi primită în modŭ oficialŭ cu tótă solemnitatea.

Parisŭ, 18 Aprilie. La anarchiştii Morphy şi Sondry s'au făcutŭ perchisiţiunî domiciliare.

DIVERSE.

Tunurî în turnulŭ Eiffel. In galeria etagiului alŭ 2-lea alŭ turnului Eiffel din Parisŭ se află 2 tunurî micî, carî suntŭ destinate pentru a anunţa cu ele deschiderea şi închiderea esposiţiunei în fiăcare di. Caracteristicŭ este, că deodată cu prima descărcare a acestorŭ tunurî, ce s'a făcutŭ de probă, se audî din ceriu şi o mică durduitură de primăvéră.

Sĕlbătăciă. Reyaad, dintre tóte scenele, cele mai feroce, pe care le descrie în istoria sa intitulată „Călĕtorii şi descoperirî" descrie unŭ faptŭ plinŭ de crudime şi lipsitŭ de orî ce umanitate. Intre altele vorbesce de o tinĕră grécă, cădută în mare prin o neprevĕdută nenorocire şi prinsă din apă de mai mulţî Negri, carî în acelŭ momentŭ atacaseră vasulŭ, în care se afla nenorocita. Când a fostŭ prinsă, a fostŭ vĕdută de ómenii echipajului cum o consideră la limanŭ, unde o legară cu funii (făcute de frunde de bananŭ împletite) la rădăcina unui palmier. Indată, cu tóte ţipetele ei sfăşietóre, cincî séu şese dintre Negri începură a rupe carnea ei delicată. Acum îi rupeau o făşie de carne, acum îi tăiau o ţâţă, alţii îi rupéu cu unghiile carnea ce acoperea şira spinărei luândŭ fie care câte o bucată, gesticulândŭ ca fiarele şi urlândŭ ca ele. Unŭ astfelŭ de faptŭ barbarŭ, o scenă aşa de crudă, nu rĕmase nerĕsbunată în urmă. Căpitanulŭ vasului, ordonă marinarilorŭ sĕ înarmeze o şalupă, în care se îmbarcă elŭ însuşî, armaţî cu carabine şi pistóle. Ajunşî la uscatŭ, se puseră sĕ vêneze pe acei sĕlbaticî furioşî, carî spăriaţî de neprevĕdutulŭ asaltŭ, se puseră pe fugă, nu însĕ fără a lăsa morţî în urma lorŭ, ucişi de loviturele glónţelorŭ pornite din armele marinarilorŭ rĕsbunătorî.

Deschiderea esposiţiunei universale din Parisŭ. După cum anunţă diarele din Parisŭ, deschiderea esposiţiunei se va face în diua de 6 Maiu la 2 óre p. m. cu care ocasiune preşedintele esposiţiunei va rosti cuvêntulŭ de deschidere în sala cea mare cu cupolă a edificiului centralŭ alŭ esposiţiunei. Parisulŭ va fi decoratŭ în diua acésta cu stindarde naţionale. Tacsa întrării la esposiţiă, în câmpulŭ lui Marte, va fi de trei francî. Séra va fi mare conductŭ de torţe, care va încunjura Câmpulŭ lui Marte şi calea „Avenue de Suffren." La conductŭ vorŭ lua parte în mare ţinută 300 de custodî ai esposiţiunei. Cea mai preţiósă parte a esposiţiei o va forma despărţĕmêntulŭ giuvaerelorŭ, alŭ cărora preţŭ se socotesce în 40 milióne francî. Intr'o cutiă separată de sticlă va fi espusŭ unulŭ dintre cele mai marî şi mai curate diamante ale lumei, alŭ căruî preţŭ e de şese milióne francî. In despărţĕmêntulŭ giuvaerelorŭ se vorŭ afla de două orî mai mulţî custodî ca în alte părţî şi pe lângă asta şi mai mulţî poliţiştî vechî şi pensionaţî vorŭ circula printre publicŭ îmbrăcaţî în haine civile pentru a veghia asupra privitorilorŭ suspecţî.

Cursulŭ pieţei Braşovŭ
din 16 Aprilie st. n. 1889.

Bancnote românescî	Cump.	9.46	Vend.	9.48
Argintŭ românescŭ -	„	9.40	„	9.42
Napoleon-d'orî - - -	„	9.51	„	9.53
Lire turcescî - - -	„	10.80	„	10.86
Imperialî - - - -	„	9.80	„	9.86
Galbinî .	„	5.60	„	5.63
Scris. fonc. „Albina" 6%	„	101.—	„	—.—
„ „ „ 5%	„	98.50	„	99.—
Ruble rusescî - - -	„	127.—	„	128.—
Discontulŭ - - - -	6½—8% pe anŭ.			

Cursulŭ la bursa de Viena
din 17 Aprilie st. n. 1889.

Renta de aurŭ 4% - - - - - -	102.50
Renta de hârtiă 5% - - - - - - -	95.90
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare -	144.30
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (1-ma emisiune) - -	99.60
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (2-a emisiune) - -	—.—
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (3-a emisiune) - -	114.50
Bonurî rurale ungare - - - - -	105.—
Bonurî cu clasa de sortare - - - -	105.—
Bonurî rurale Banatŭ-Timişŭ - - -	105.—
Bonurî cu cl. de sortare - - - -	105.—
Bonurî rurale transilvane - - - -	105.—
Bonurî croato-slavone - - - - -	105.—
Despăgubirea pentru dijma de vinŭ ungurescŭ - - - - - - - -	99.70
Imprumutulŭ cu premiulŭ ungurescŭ	143.—
Losurile pentru regularea Tisei şi Seghedinului - -	130.—
Renta de hârtiă austriacă - - - -	85.10
Renta de argintŭ austriacă - - - -	85.70
Renta de aurŭ austriacă - - - - -	110.95
Losurî din 1860 - - - - - - - -	144.25
Acţiunile băncei austro-ungare - -	903.—
Acţiunile băncei de creditŭ ungar. -	304.50
Acţiunile băncei de creditŭ austr. -	297.50
Galbenî împĕrătescî - - - - - - -	5.68
Napoleon-d'orî - - - - - - - - -	9.51½
Mărcî 100 imp. germane - - - - -	58.75
Londra 10 Livressterlinge - - - - -	120.30

Editorŭ şi Redactorŭ responsabilŭ:
Dr. Aurel Mureşianu.

Nru 913—1889.

Escriere de concursŭ.

pentru ocuparea postului de adjunctŭ de secretarŭ la Camera de comerţŭ şi de industriă în Braşovŭ.

La subsemnata cameră de comerţŭ şi de industriă este a se ocupa postulŭ de adjunctŭ de secretarŭ. Ocuparea acestui postŭ urmézā în sensulŭ regulamentului de serviciu, provisoriu pe unŭ anŭ de probă. Emolumentele acestui postŭ suntŭ: lefă anuală de 700 fl. şi banĭ pentru cuartirŭ 150 fl.

Concurenţii pentru acestŭ postŭ au a'şĭ aşterne petiţiunile lorŭ timbrate în regulă pănă la **10 Maiu a. c. 12 óre** din ḑi la camera de comerţŭ şi de industriă în Braşovŭ.

Consideratŭ va fi numai acelŭ petentŭ, care: 1) nu a trecutŭ peste etatea de 40 anĭ şi va subşterne actulŭ de botezŭ; 2) care a frecventatŭ şi a absolvatŭ o şcólă înaltă de specialitate juridică, technică seu economică, alăturândŭ la petiţiune atestatele despre studiile făcute; 3) care póte documenta prin atestatele competente că are esercițiu în limba de afacerĭ, germană şi ungurescă, şi că e deprinsŭ a conversa în limba română.

Petentulŭ trebue se fiă în posiţiune a intra în serviciu cu ḑiua de 1 Iunie a. c.

Camera de comerţŭ şi de industriă.

Braşovŭ, 9 Aprilie 1889.

Iosef Dück m. p., presidentŭ. 57,3—2 **Eugen Jekelius** m. p., secretarŭ.

Sosirea şi plecarea trenurilorŭ şi postelorŭ în Braşovŭ.

I. Plecarea trenurilorŭ:

1. Dela Braşovŭ la Pesta

Trenulŭ de persóne Nr. 307: 7 óre 10 de minute séra.
Trenulŭ mixtŭ Nr. 315: 4 óre 10 minute dimineţa.

2. Dela Braşovŭ la Bucuresci:

Trenulŭ mixtŭ Nr, 318: 1 oră 55 minute după amēdĭ.

II. Sosirea trenurilorŭ:

1. Dela Pesta la Braşovŭ:

Trenulŭ de persóne Nr. 308: 9 óre 46 minute înainte de amēḑĭ.
Trenulŭ mixtŭ Nr. 316: 9 óre 52 minute séra.

2. Dela Bucureci la Braşovŭ:

Trenulŭ mixtŭ Nr. 317: 2 óre 32 minute după amēdĭ.

A. Plecarea postelorŭ.

a) Dela Braşovŭ la *Rçşnovŭ-Zernescĭ-Branŭ*: 12 óre 30 m. după amēḑĭ
b) „ „ „ *Zizinŭ:* 4 óre după amēdĭ.
c) „ „ în *Sĕcuime* [S. Georgĭ]: 1 óră 30 minute nóptea.
d) „ „ la *Făgăraşŭ*: 4 óre dimineţa.
e) „ „ la *Săcele:* 4 óre dimineţa.

B. Sosirea postelorŭ:

a) Dela *Rçşnovŭ-Zernescĭ-Branŭ* la Braşovŭ: 10 óre înainte de amēḑĭ
b) „ *Zizinŭ* la Braşovŭ: 9 óre a. m.
c) Din *Sĕcuime* la Braşovŭ: 6 óre séra.
d) „ *Făgăraşŭ* la Braşovŭ: 2 óre dimineça.

Avisŭ d-lorŭ abonaţĭ!

Rugăm pe d-nii abonaţĭ ca la reînoirea prenumeraţiunei sĕ binevoiască a scrie pe cuponulŭ mandatului postalŭ şi numerii de pe făşia sub care au primitŭ ḑiarulŭ nostru până acuma.

Domnii, ce se abonézā din nou, sĕ binevoiască a scrie adresa lămuritŭ şi sĕ arate şi posta ultimă.

Totodată facemŭ cunoscutŭ tuturorŭ D-lorŭ abonaţĭ, că mai avemŭ din anii trecuţĭ numerĭ pentru complectarea colecţiunilorŭ „Gazetei“, precum şi câteva întregĭ colecţiunĭ, pentru carĭ se potŭ adresa la subsemnata Administraţiune în casŭ de trebuinţă.

Administraţ. „Gaz. Trans.“

Mersulŭ trenurilorŭ

pe liniele orientale ale căii ferate de statŭ r. u. valabilŭ din 1 Iunie 1888.

Budapesta—Predealŭ

	Tren de persóne	Trenŭ accelerată	Trenŭ omnibus	Trenŭ mixt
Viena	11.10	8.—		
Budapesta	7.40	2.—	3.10	6.18
Szolnok	11.06	4.05	7.38	9.38
P. Ladány	2.02	5.47	5.39	12.02
Oradea-mare	4.18	7.01	8.46	1.51
		7.11	9.18	2.11
Várad-Velencze			9.27	2.19
Fugyi-Vásárheli			9.44	2.32
Mezo-Telegd		7.41	10.21	2.55
Rev		8.10	11.38	3.38
Bratca			12.16	4.01
Bucia			12.54	4.23
Ciucia		9.04	1.57	4.49
Huiedin		9.34	3.11	5.31
Stana			3.40	5.40
Aghiriş			4.15	6.12
Ghirbeu			4.36	6.24
Nădeşel			4.58	6.38
Cluşiu		10.34	5.26	6.56
	11.15			7.15
Apahida	11.34			7.41
Ghiriş	12.45			9.18
Cucerdea	1.30			10.—
Uiora	1.37			10.09
Vinţulu de susŭ	1.45			10.19
Aiud	2.07			10.48
Teiuşu	2.26			11.55
Crăciunelŭ	3.11			12.34
Blaşiu	3.24			12.52
Micăsasa	3.54			1.34
Copşa mică	4.09			2.19
Mediaşŭ	4.21			2.46
Elisabetopole	5.11			3.31
Sighişóra	5.45			3.59
Haşfaleu	6.12			4.32
Homorodŭ	7.32			6.53
Agostonfalva	8.17			7.21
Apatia	8.37			8.23
Feldióra	9.06			9.02
Braşovŭ	9.45			9.52
	1.55			
Timişŭ	2.53			
Predealŭ	3.28			
Bucurescĭ	9.35			

Predealŭ—Budapesta

	Tren de persóne	Trenŭ accelerată	Trenŭ mixt	Trenu omnibus
Bucurescĭ			7.30	
Predealŭ			1.14	
Timişŭ			1.45	
Braşovŭ	—.—		2.32	
	4.10		7.10	
Feldiora	4.56		7.31	
Apaţa	5.37		8.14	
Agostonfalva	6.07		8.36	
Homorodu	6.55		9.12	
Haşfaleu	8.36		10.24	
Sighişora	9.13		10.46	
Elisabetopole	9.56		11.19	
Mediaşŭ	10.37		11.47	
Copşa mică	10.59		12.02	
	11.16		12.09	
Micăsasa	11.37		12.25	
Blaşiu	12.16		12.53	
Crăciunelu	12.33		1.05	
Teiuşŭ	1.51		1.47	
Aiudu	2.18		2.08	
Vinţulŭ de susŭ	2.48		2.30	
Uiora	2.56		2.37	
Cucerdea	3.14		2.53	
Ghirişŭ	4.01		3.26	
Apahida	5.28		4.40	
Cluşiu	5.56		5.—	
	6.37	5.32		8.—
Nădăşelŭ	6.58			8.36
Gîhrbău	7.14			9.02
Aghireşu	7.29	6.11		9.32
Stana	7.56			10.11
B. Huiedin	8.18	6.43		10.51
Ciucia	8.58	7.12		12.16
Bucia	9.15			12.50
Bratca	9.34			1.19
Rév	9.53	7.51		2.—
Mezo-Telegd	10.25	8.17		3.04
Fugyi-Vásárheli	10.47			3.36
Várad-Velencze	10.57			3.52
Oradea-mare	11.04	8.42		4.03
	11.19	8.47	10.50	4.47
P. Ladány	1.15	10.08	1.33	7.30
Szolnok	3.29	11.51	3.29	3.15
Budapesta	6.33	1.55	7.45	10.—
Viena	2.50	7.15	6.05	

B.-Pesta-Aradŭ-Teiuş

	Trenŭ omnibus	Trenu de pers.	Trenu de pers.
Viena		11.10	2.—
Budapesta		8.20	9.05
Szolnok		11.20	12.41
Aradu		4.10	5.45
	2.17	4.30	6.—
Glogovaţu	2.37	4.43	6.13
Gyorok	3.19	5.07	6.38
Paulişu	3.43	5.19	6.51
Radna-Lipova	4.05	5.41	7.10
Conop		6.09	7.37
Berzava		6.28	7.55
Soborşinŭ		7.25	8.42
Zamŭ		8.01	9.12
Gurasad.		8.34	9.41
Ilia		8.55	9.58
Branicica		9.19	10.17
Deva	1.47	9.51	10.42
Simeria (Piski)	2.08	10.35	11.07
Orăştia		11.09	11.37
Şibotŭ		11.39	12.—
Vinţulŭ de josŭ		12.12	12.29
Alba-Iulia	8.55	12.29	12.46
Teiuşu	9.54	1.16	1.26

Teiuş-Aradŭ-B.-Pesta

	Trenu mixt	Trenu de pers.	Trenu mixt
Teiuşŭ	11.24	3.—	1.42
Alba-Iulia	12.09	3.44	2.32
Vinţulu de josu	12.30	4.10	
Şibotŭ	1.01	4.43	
Orăştia	1.32	5.13	11.—
Simeria (Piski)	2.32	6.15	11.21
Deva	2.52	6.35	
Branicĭca	3.23	7.02	
Ilia	3.55	7.28	
Gurasada	4.08	7.40	
Zamŭ	4.44	8.11	
Soborşinŭ	5.30	8.46	
Berzava	6.27	9.33	
Conopŭ	6.47	9.53	
Radna-Lipova	7.28	10.27	5.50
Paulişu	7.43	10.42	6.13
Gyorok	7.59	10.58	6.38
Glogovaţ	8.28	11.35	7.19
Aradu	8.42	11.39	7.38
	9.17	12.31	6.20
Szolnok	2.32	5.12	
Budapesta	6.—	8.20	
Viena	3.—	6.05	

Simeria (Piski)-Petroşenĭ

Simeria	6.47	2.42
Streiu	7.40	3.25
Haţegŭ	8.51	4.16
Pui	10.02	5.11
Crivadia	11.02	5.58
Baniţa	11.50	6.40
Petroşenĭ	12.30	7.12

Petroşenĭ-Simeria (Piski)

Petroşenĭ	9.36	4.26
Baniţa	10.17	5.12
Crivadia	10.58	5.55
Pui	11.42	6.41
Haţegu	12.23	7.26
Streiu	1.12	8.14
Simeria	1.51	8.50

Aradŭ—Timişóra

Aradŭ	6.05	5.48
Aradulŭ nou	6.33	6.19
Nemeth-Ságh	6.58	6.44
Vinga	7.29	7.16
Orczifalva	7.55	7.47
Merczifalva	8.14	8.08
Timişóra	9.12	9.02

Timişóra—Aradŭ

Timişora	6.25	5.—
Morczifalva	7.19	6.02
Orczifalva	7.46	6.32
Vinga	8.15	7.02
Nemeth-Ságh	8.36	7.23
Aradulu nou	9.11	8.01
Aradŭ	9.27	8.17

Ghirişŭ—Turda

Ghirişŭ	9.26	4.19
Turda	9.47	4.40

Turda—Ghirişŭ

Turda	8.29	3.19
Ghirişŭ	8.50	3.40

Sighişóra—Odorheiu

Sighişóra	6.05
Odorheiu	9.45

Odorheiu—Sighişóra

Odorheiu	5.38
Sighişóră	9.16

Murĕşŭ-Ludoşŭ-Bistriţa

Murĕşŭ-Ludoşŭ	4.40
Ţagu-Budatelecu	8.02
Bistriţa	——

Bistriţa-Murĕşŭ-Ludoşŭ

Bistriţa	——
Ţagu-Budatelecu	9.41
Murĕşŭ-Ludoşŭ	1.11

Copşa-mică—Sibiiu

Copşa-mică	2.29	4.35
Şeica mare	3.02	5.05
Lomneşŭ	3.46	5.46
Ocna	4.18	6.17
Sibiiu	4.42	6.40

Sibiiu-Copşa-mică

Sibiiu	8.50	10.—
Ocna	9.17	10.24
Lomneşŭ	9.45	10.50
Şeica mare	10.20	11.20
Copşa-mică	10.49	11.45

Cucerdea-Oşorheiu-Reghinulŭ săsescŭ

Cucerdea	3.05	10.20	3.25
Cheţa	3.35	10.50	3.58
Ludoşŭ	3.56	11.11	4.20
M.-Bogata	4.06	11.20	4.30
Iernutŭ	4.43	11.57	5.11
Sânpaulŭ	4.58	12.12	5.28
Miraşteu	5.21	12.36	5.53
Oşorheiu	5.40	12.55	6.13
	6.—	4.58	
Reghinul-săs.	7.56	7.—	

Reghinulŭ săsescŭ-Oşorheiu-Cucerdea

Reghinul-săs.		8.35	8.—
Oşorheiu		10.20	9.49
	6.56	12.15	10.20
Miraşteu	7.16	12.35	10.39
Sânpaulŭ	7.40	12.58	11.02
Iernutŭ	8.03	1.19	11.23
M. Bogata	8.37	1.49	11.53
Ludoşŭ	8.51	2.02	12.06
Cheţa	9.08	2.18	12.22
Cucerdea	9.40	2.46	12.50

Simeria (Piski)-Unied.

Simeria (Piski)	2.18
Cerna	2.39
Uniedóra	3.08

Unied.-Simeria (Piski)

Uniedóra	9.36
Cerna	9.50
Simeria	10.15

Notă: Numerii încuadraţĭ cu linii gróse însemnéză orele de nópte.

Tipografia A. MUREŞIANU, Braşovŭ.